

Stalo se to před několika lety, někdy v roce 1977, kdy jsem narazil na toto doporučení neznámého autora, týkající se významu času: „Zaměř se dnes na to, jak trávíš svých 1 440 nádherných okamžiků, a snaž se naložit s nimi moudře“. Je úsměvné, že pisatel byl zřejmě tak zaujat myšlenkou, jak on (či ona) stráví každý svůj okamžik dne, že opomněl říci, komu svá slova adresuje, ať již mluvil ke komukoli.

Když se ohlídím zpět a vzpomínám, jak jsem trávil svůj čas v roce 1977, musím říci, že tehdy měl pro mne čas menší význam, než má dnes. Můžete samozřejmě namítnout, že čas se stal důležitějším prostě jen proto, že jsem zestárl, ale musím nesouhlasit, byť jen proto, že jsem si svého času vždycky vážil a snažil jsem se ho co nejlépe využívat a užívat si ho. A aby bylo jasno, nehovořím o „šetření časem“ nebo „plýtvání časem“, ale spíš o radosti ze zachycení času! Paradoxem je, že radost z dobře stráveného času můžeme zažít tak, že tento čas zaznamenáme pouhým stisknutím spouště aparátu.

Já především věřím, že každý den opravdu obsahuje nejméně oněch „1 440 nádherných okamžiků“ (tedy jednu každou minutu), co jich každý den má; také ovšem vím, že docela dost z těch 1 440 nádherných momentů kolem mě prosvítí téměř bez povšimnutí jen proto, že jsem neměl čas všimnout si jich a ocenit jejich prchavou krásu. Teprve v několika posledních letech jsem se intenzivně soustředil na to, opravdu si uvědomit těch 1440 nádherných okamžiků každý den, a přestože jsem teprve na začátku cesty, věřím, že toho dosáhnou.

Počítali jste se mnou? V těchto 1 440 minutách můžete exponovat časem šedesát sekund 1 440 fotografií! Máte vůbec představu, jak krásný ten okamžik může být, když ho fotografujete šedesátisekundovou expozicí? Panorama města při západu slunce. Nebo maják na vrcholu útesu s vlnami dorážejícími na jeho úpatí.

Těch 1 440 nádherných okamžiků obsahuje ale rovněž 86 400 sekund. A tady máme ten úžasný fakt, který vás určitě přesvědčí, jak je čas pomíjivý: když chcete zachytit

dokonale ostře některé z těch 1 440 nádherných okamžiků každodenního života, je ta správná rychlost závěrky pouhá jedna tisícinina sekundy.

Kolik tisícín tvoří jednu sekundu? Samozřejmě jeden tisíc! To znamená, že je zapotřebí šedesáti tisíc tisícín k vytvoření jedné minuty a 3 600 000 (tedy tři miliony šest set tisíc) tisícín pro vytvoření jedné hodiny. A to znamená, že celý den, oněch 1440 nádherných okamžiků se skládá přesně z neuvěřitelných 8 640 000 tisícín sekundy.

No tohle! Každý den se nám fotografům nabízí osm milionů šest set čtyřicet tisíc akčních snímků, které můžeme zmrazit v dokonalé ostrosti. A teď považte, jak často jste lamentovali, že nemůžete najít nic vhodného k fotografování! Souhlasím, že některé z „nádherných okamžiků“ v životě jsou příliš rychlé, příliš prchavé, aby je lidské oko vůbec stačilo zaznamenat, ale určitě můžeme v tom počtu 8 640 000 denních příležitostí najít jiné chvílky, jež lze zachytit v dokonalé ostrosti.

Téměř každý okamžik – ať je subjektivně velký nebo malý – nabízí nejrůznější objekty v neustálém pohybu: skok, běh, chůze, let, potápění, tanec, hod, pád, skluz, tah, tlak, úder, nadouvání, otékání, točení, lámání, drcení, cákání, řízení... Všechny tyto i jiné druhy pohybu vyjadřují energii a dobrá fotografie, která tlumočí tento pohyb, obsahuje kromě vyjádření pohybu i projev emocí.

Ať už v knize nebo časopisu jsme všichni někdy viděli perfektně ostrou fotografii, z níž sálala energie dvou hráčů basketbalu zachycených ve vzduchu, jak se natahují pro míč. „No tohle!“ řekneme v úžasu.

Každý z nás již někdy viděl andělsky krásný snímek padající vody, která vypadá jako cukrová vata, pořízený dlouhým expozičním časem. Dívat se na takový snímek je velmi uklidňující.

Na rozdíl od statických fotografií (například typický je detailní záběr květiny) se stále více prosazují dobře provedené obrázky plné pohybu a emocí. A právě ten pohyb a ta energie je to, co odpovídá naší vlastní psychologické potřebě být obklopeni pohybem. Bez pohybu zemřeme a možná

to je právě to, proč se zdá, že fotografové se těší nadprůměrné úrovni duševní svěžesti. Táhne nás to ne k zaznamenávání, ale k tvorbě. A žádné jiné fotografie nesouzněji s životem tak, jako dynamické obrázky naplněné pohybem. To jsou snímky, které oslavují „život v pohybu“ tím nejnadšenějším aplausem.

Existuje přirozeně mnoho způsobů, jak zachytit pohyb, a metoda, již si zvolíte k jeho záznamu, musí korespondovat jak se zvolenou rychlostí závěrky, tak s pohybem fotografovaného objektu. Obrázky plné pohybu a emocí, které uděláte, mohou být pociťovány jako uklidňující, ale také zneklidňující, překvapující, šokující nebo dokonce děsivé.

Existují také způsoby, jak vyjádřit pohyb pomocí předmětů, které se obvykle nehýbají (například veliký balvan zachycený na svahu). Přiměřenou rychlostí závěrky se dokonce můžete změnit v boha a vdechnout život jinak „mrtvým“ objektům pouze tím, že budete při malé expoziční rychlosti zoomovat.

Možná si nejste docela jisti, jakou expoziční dobu nastavit. Možná si nejste jisti, který z objektivů použít. Možná si nejste jisti, co vlastně má na obrázku být. Možná si nejste jisti celkovou kompozicí. Možná si nejste jisti, jak provést potřebná měření expozice. Možná se nacházíte na takovém místě, kde by vás ani nenapadlo hledat námět pro dynamický snímek.

V této knize najdete všechny známé techniky zachycení akce, vyjádření i vytvoření pohybu na nehybné fotografii podané jednoduchým, jasným a stručným způsobem, s řadou demonstračních snímků pořízených za úsvitu i za soumraku, v šeru nebo i v noci, za přirozeného osvětlení, ve světle blesku, lampy či jiného světelného zdroje.

A tak jako v mých předchozích knihách i zde, všude tam, kde jsem to shledal účelným, uvádím dvojice obrázků „před“ a „potom“, které jasně ukazují rozdíly v expozici, kompozici, užití objektivů nebo nasvícení. Vzhledem k limitu tiskových stran vám nemohu ukázat všechny své příklady ilustrující „život v pohybu“, ale uvádím alespoň slovy další objekty, na něž lze uvedené principy aplikovat.

Důležitá Poznámka redakce

V knize se používají některé fotografické pojmy bez podrobnějšího vysvětlení – clona, clonové číslo, ISO, zoom objektiv, EV a další. Pokud vám některé z pojmů nejsou dostatečně blízké (např. proč je změna clony z f/5.6 na f/8 změnou o jedno clonové číslo nebo o 1 EV, co to je reciprocita času a clony apod.), doporučuji nahlédnout do některé z našich knih: *Naučte se fotografovat digitálně*, *Naučte se exponovat kreativně* (obě od Bryana Petersona) nebo *DSLR – naučte se fotografovat digitální zrcadlovkou*.

Bryan Peterson je výborný fotograf, který dokáže zaujmout nejenom svými snímky, ale především tím, jak dokáže čtenáře vtáhnout je do vlastního fotografování. Dokáže jednoduše vysvětlit svoje záměry, postupy a způsoby, jimiž dosáhne efektního výsledku. Někdy je tento způsob výkladu poněkud na úkor „akademické“ přesnosti – ta ale málokdy stojí za skvělými snímky.